

"NOWY ŚWIAT"
THE POLISH MORNING WORLD
PUBLISHED
DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TEL. FORTYSEVEN 1488.
MEMBER
A. B. C.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

MORE
CLASSIFIED ADS
LAST WEEK IN THE
NOWY ŚWIAT
THAN IN
— ALL —
OTHER POLISH N. Y. CITY
DAILIES
COMBINED

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of Oct. 3, 1917, on file at the Post Office of New York by order of the Postmaster General.
No. 304. Rok XXIV. DAILY AND SUNDAY NEW YORK, Wtorek, 1-go listopada (Tuesday, Nov. 1st) 1921
Cena numeru 3 centy

POWSTANIE PRZECIW-BOLSZEWICKIE W UKRAINIE

ALJANCI ODRZUCAJĄ PROTEST NIEMIEC JAKO BEZPODSTAWNY

Wyrażają zadowolenie, że Niemcy zgadzają się współdziałać w załatwieniu sporu G. Śląska

PARYŻ, 31 października. — Sprawa załatwienia sporu Górnego Śląska posunęła się o jeden krok naprzód przez odrzucenie przez Radę Ambasadorów protestu Niemiec przeciw podziałowi Górnego Śląska przez Ligę Narodów. Rada Ambasadorów zawiadomiła rząd niemiecki, iż uważa protest za bezpodstawny i nie mający żadnego znaczenia. Protest Niemiec jest tego rodzaju, jakie Niemcy robili przy każdej sposobności od czasu podpisania wersalskiego traktatu pokojowego. W przedłożonym protestie rząd niemiecki oświadcza, że podział Górnego Śląska jest nie tylko niesprawiedliwym dla niemieckiego narodu, ale narusza wersalski traktat pokojowy. Rząd niemiecki protestuje szczególnie energicznie przeciw wytworzeniu takiej sytuacji, w której Niemcy pod groźbą przemocy muszą się zgodzić na przyjęcie wyroku Ligi Narodów w sprawie Górnego Śląska.

NIEMCY ZDAJĄ SIĘ W ZUPEŁNOŚCI NA NOWY SWÓJ RZĄD

Nowy rząd niemiecki stwierdza, iż jego zadaniem będzie „praca, dobra wola i wypełnienie o ile możliwości wszystkich zobowiązań”

BERLIN, 31 października. — Kilku tygodniowe przesilenie w rządzie niemieckim zakończy się zadowalająco. Rząd niemiecki ostatecznie otrzymał poparcie od wszystkich partii politycznych mimo że zgodził się na przyjęcie wyroku Ligi Narodów. Parlament niemiecki wobec trudnego położenia zgodził się we wszystkim na program kanclerza Wirtha, który ze swojej strony ogłosił, iż programem jego jest wyżebona praca, dobra wola i wypełnienie o ile możliwości wszystkich zobowiązań nałożonych i przyjętych na siebie przez Niemcy. Przedstawiciele partii demokratycznej i narodowej, którzy sprzeciwiali się przyjęciu wyroku Ligi Narodów w sprawie Górnego Śląska ogłosił, że za wysłaniem delegatów do komisji mieszanej polsko-niemieckiej z przedstawicielami państwa neutralnego jako przewodniczącym, ponieważ uważają, iż najbliższymi okres rządów niemieckiej komisji polsko-niemieckiej może być wywołany z korysnością dla interesów Niemiec. Jednym z nielicznych skutków wyroku Ligi Narodów w sprawie Górnego Śląska ze strony Niemiec będzie prawdopodobnie wzrastanie wypłaty raty odszkodowań, która przypada na 15-go listopada. Rząd niemiecki przygotowuje odpowiednio dowody, że skutkiem utraty Górnego Śląska nie może w tak krótkim czasie zebrąć odpowiednich sum do zapłacenia raty i ma zamiar żądać odroczenia terminu zapłaty z 15-go listopada na 15-go lutego.

GRATULACJA UKRAJŃCÓW DLA NACZELNIKA PIŁSUDSKIEGO

WARSZAWA. (Pocztą). — Adjutantem generała otrzymała za pośrednictwem dowódcy obu interwencyjnych w Kaliszu następująca depesza podpisana przez komendanta grupy interwencyjnej gen. W. Kozłowskiego: „Oficerowie i konny byłej armii ukraińskiej interwencyjnej w obrotach, są głęboko oburzeni faktem zamachu dokonanego na Naczelnika Państwa, Marszałka Piłsudskiego, proszę go o przyjęcie ich sympatii dla narodu polskiego i jego Naczelnika, która to przyjaźń armia ukraińska stwierdziła własną krew”.

SPRAWA IMIGRACJI SPRAWIA KŁÓPOT STANOM ZJEDN.

WASHINGTON, 29 października. — Biuro imigracyjne przy departamencie pracy ma kłopoty z nowym prawem imigracyjnym na skutek określonej kwoty, która już prawie została przekroczona. Tysiące imigrantów niewpuszczonych tutaj, udaje się do Kanady lub Meksyku i stara się dostać do Stanów Zjednoczonych przez taki wane tylnie wejście. Obużga inspekcji na strale pograniczne są nie wystarczające, żeby zapobiec swarżowaniu. Z Kanadą zawarto pod tym względem porozumienie, rzeczywiste kłopoty spowodowała Meksyk. Na wybrzeżach Rio Grande jest tysiące miejsc, gdzie można przejść niepostawione.

UZNAWIE DŁUGÓW CARSKICH OZNAKĄ UPADKU BOLSZEWIJ

UZNAWIE DŁUGÓW MOŻE PRZYŃEŚĆ UZNANIE BOLSZEWICKIEGO RZĄDU

Uznawie bolszewików nie uratuje od upadku ich rządów

NEW YORK, 31 października. — Gotowość bolszewickiego rządu rosyjskiego uznać długów dawnej carskiej Rosji według dyplomatów dawnego rządu carskiego, jest jedną z najprawdziwszych oznak upadku rządu bolszewickiego w Rosji. Jedynym ratunkiem dla utrzymania bolszewickiego rządu w Rosji jest uznanie długów bolszewickich przez wszystkie państwa europejskie i Stany Zjednoczone. Dlatego bolszewicy gotowi zapłacić dług dawnej carskiej Rosji, zaczęli gnieść do wybuchu wojny w roku 1914, aby sobie pozyskać uznanie wierzytelności dawnej Rosji, szczególnie Francji. Gotowość uznania przez bolszewików długów dawnej carskiej Rosji dowodzi, że bolszewicy przewidują groźbę im i upadek i pragną się ratować przez pomocy uznania przez aljancję. Jeżeli bolszewikom udobój się kupić uznanie państw aljancji, to mimo wszystko ich rząd czeka upadek wcześniej czy później. Uznawie ich rządów przez państwa aljancji ten upadek tylko co odroczy na jakiś krótki czas, ale nie odwróci, bo naród rosyjski przekonał się, że grozi mu śmierć narodowa przez istnienie rządów bolszewickich i czy prędzej czy później, nadejdzie czas, że bolszewicki rząd będzie obalony, a na jego miejsce postawiony rząd prawdziwie demokratyczny, który zaprowadzi Rosję do nowego odrodzenia.

ILE ROSJA WINNA PAŃSTWOM ZAGRANICZNYM?

RYGA, 31 października. — Pierwszą oznaką, że bolszewicy ich rząd rosyjski zastanawia się nad uznaniem długów dawnych carskich rządów była wiadomość nadawana z Rewla, Estonii, iż rząd bolszewicki godzi się zapłacić dług carski, inne wiadomości donoszą, że rząd bolszewicki zajęty jest obecnie studiowaniem sprawy długów dawnej carskiej Rosji należnych państwom zagranicznym. Cały państwowy dług rosyjski do roku 1914 wynosił 9 miliardów, 888 milionów 310 tysięcy rubli. W czasie wojny Rosja zaciągnęła wiele pożyczek wojennych i te pożyczki razem z pożyczkami wewnętrznymi zwiększyły rosyjski dług państwowy do 22 miliardów 300 milionów rubli. Rząd bolszewicki zgadza się na zapłacenie tylko tych długów dawnych rządów carskich, które zostały zachowane do wybuchu wojny wszechświatowej.

Do New Yorku przyjechała delegacja w sprawie G. Śląska

ODSŁONIĘCIE POMNIKA NACZ. J. PIŁSUDSKIEGO W NIESZAWIE

NIESZAWA, 12 października. (Pocztą). — Z inicjatywą byłych członków plutonu P. O. W. w Nieszwawie przy jednoczonym poparcu rządu miejskiej odbyła się w niedzielę dnia 2-go października uroczystość odsłonięcia pomnika w Nieszwawie, na cześć Józefa Piłsudskiego i na pamiątkę rozbrajania Niemców przez pluton P. O. W. w Nieszwawie w dniu 11-go listopada 1918 roku.

W uroczystości wzięła czynny udział miejscowa i okoliczna ludność. Rano o godzinie 9-jej uderzającym orkiestra Józefa Piłsudskiego pochód, w którym wzięli udział orkiestra i szkoła podoficerska 14 p. p. Wiochawa, członkowie byłego plutonu P. O. W. w Nieszwawie, rada miejska, miejscowa straż ognio-wa, oraz straż ognio-wa okólna, przygot. szkoła ogólna i oraz wszystkie szkoły początkowe.

Na uroczystości przybył w imieniu ministra spraw wojskowych — ppłk. J. Żeruzki, adjutant przyboczny Naczelnego Wodza — kapitan Nalepa-Korzeniowski oraz wielu wyższych oficerów z Warszawy, Łodzi i pobliskich stacjonowanych garnizonów. Na uroczystości był obecny również starosta powiatu nieszawskiego z Aleksandrowa Kujawskiego.

Po uroczystości wzięli udział w pochodzie do kościoła parafialnego na nabożeństwo, po którym udał się z powrotem na plac Józefa Piłsudskiego, gdzie burmistrz miasta — p. Kaziemierz Sobolewski powitał pochód, przed pochodem ruszył na plac Focha (b. pl. komorowy) przed pomnik. Po dokonaniu poświęcenia pomnika przez miejscowego księdza proboszcza pomnik został odsłonięty. Na pomniku widnieją napisy: „Na cześć ukończonego komendanta Józefa Piłsudskiego i na pamiątkę rozbrajania Niemców przez pluton P. O. W. w Nieszwawie 11-go listopada 1918 roku”. Do zgromadzonych przemawiał p. Kaziemierz Sobolewski, który powiedział: „Jako prezes komitetu fundacji odtędyżaj jednocześnie nadawane depesze i listy. Później przemówił adwokat Słapkowski z Wiochawy, ppłk. Żeruzki oraz były komendant P. O. W. w Nieszwawie Bol. Jaroskiński. Po wygłoszeniu przemówień ppłk. Żeruzki dokonał dekoracji „krzyżem Walecznych” byłego kapłana 31 p. str. kan. J. Kozłowskiego, Wt. oraz 4 b. członków P. O. W. w Nieszwawie odznakami krzyża P. O. W.

Po dekoracji odbyła się defilada na placu Józefa Piłsudskiego i rozwiązanie się orszaku.

FRANCUSKO-TURECKI TRAKTAT POKOJU

FRANCJA PRZEZ ZAWARCIE POKOJU Z TURCJĄ POKRZYŻOWAŁA PLANY ANGLIJ

PARYŻ, 31 października. — Rządy francuski i turecki wymieniły dzisiaj dokumenty ratyfikacyjne francusko-tureckiego traktatu pokojowego, który się składa z 18 artykułów. Artykuł 1-ty stwierdza, że stan wojenny pomiędzy stronami ustaje od chwili podpisania francusko-tureckiego traktatu pokojowego.

Artykuł 2-ty mówi o wymianie jeńców wojennych.

Artykuł 3-ty przewiduje, że w przeciągu dwóch miesięcy od podpisania warunków pokojowych wojska obydwoch stron mają być wycofane od nowej granicy turecko-francuskiej; wojska tureckie na północ, wojska francuskie na południe od wyznaczonej granicy.

Artykuł 4-ty mówi o szczegółach ewakuacji wojsk tureckich i francuskich od wyznaczonej granicy.

Artykuł 5-ty. Obydwie strony zgadzają się na udzielenie amnestji przestępcom politycznym.

Artykuł 6-ty. Turcja zgadza się na danie praw mniejszościom narodowym podobnie jak to jest zastrzeżone w europejskich traktatach pokojowych.

Artykuł 7-ty omawia granice pomiędzy Turcją a Syrią francuską. Granica zaczyna się od punktu północnego nad zatoką Aleksandrettą w miejscowości Bayas i biegnie do linii kolejowej do stacji Meidan, a stąd na południowy wschód po zostawiając obok Marjowa Syrię a okrug Kilis Turcji.

Następnie linia graniczna biegnie wzdłuż linii kolejowej począwszy od Tebehan-Bey aż do Nisibis, a stąd na północny wschód do miejscowości Jezreel nad rzeką Tygryz. Prawo własności linii kolejowej pozostawiono Turcji.

Artykuł 8-ty przewiduje, że grobowiec Sulejmana Cza, działa sułtana Osmana, zwoleńcy tureckiej dynastji położony w Djaberkatesie ma pozostać przy Turcji.

POWSTANIE PRZECIW-BOLSZEWICKIE W UKRAINIE

WOJSKA UKRAJŃSKIE GEN. PETLURY ZAJĘŁY GRODEK I HUSIATYN

Zacięta walka toczy się na froncie Kamieńca Podolskiego

WARSZAWA, 31 października. — Bolszewicko-rosyjskie poselstwo tutaj ogłosiło dzisiaj wiadomość, że nastąpił nowy naład na Ukrainie powstających wojsk ukraińskich pod wodzą generała Petlury, byłego dowódcy przeciw-bolszewickich wojsk ukraińskich. Powstawsze wojska generała Petlury zdobyły miasta Husiatyn i Grodek, a zacięta walka pomiędzy powstańczymi wojskami ukraińskimi, a bolszewickimi toczy się na froncie Kamieńca Podolskiego.

Poselstwo bolszewickie w Warszawie dodaje, że dalsze odziały powstańczych wojsk ukraińskich generała Petlury przechodzą w dalszym ciągu przy pełnym współdziałaniu i pomocy polskich władz wojskowych i kolejących. Władze bolszewickie domagają się wyjaśnienia tej sprawy za strony polskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

BOLSZEWICY DONOSZĄ O REWOLUCJI W BESSARABII PRZECIW RUMUNOM

RYGA, 31 października. — Depesza iskrowa z Moskwy doznoszą, że w Besarabii wybuchła rewolucja miejscowej ludności przeciw Rumunom.

W pobliżu stacji kolejowej Romanówki, przyszedł do krwawej walki pomiędzy bessarabskimi powstańcami, a wojskami rumuńskimi.

Bolszewicy wypuścili 5,750,000,000,000,000 papierowych rubli

MOSKWA, 31 października. — Rząd bolszewicki pisał dotychczas w oblig ogólną sumę 5,750,000,000,000,000 rubli papierowych. Od czasu utworzenia rządowego banku bolszewickiego, rząd bolszewicki puścił w obieg 750 miliardów rubli. Rząd bolszewicki ogłosił dekret po zwalniająco rosyjskim na umieszczenie ogłoszeń, których gazety rosyjskie nie mogły umieszczać w swoich pismach od 4 lat. Ogłoszenia w gazetach podlegają jednak wielkim opłatom podatkowym w czasie rządów bolszewickiego.

Niemcy sądzą, że sprawa odszkodowań będzie poruszona na konferencji rozbrojeniowej

BERLIN, 31 października. — W niemieckich kołach finansowych utrzymuje się przekonanie, że konferencja rozbrojeniowa w Waszyngtonie będzie po obrady sprawę odszkodowań niemieckich dla państw aljancji. W celu odroczenia terminu wypłaty raty odszkodowań należącej aljancji na 15 listopada da w imieniu rządu niemieckiego go jeździć specjalnie do Anglii prezydent niemieckiego banku rządowego Havenstein i jemu właśnie powiedziano, że sprawa niemieckich odszkodowań będzie poruszona na konferencji rozbrojeniowej w Waszyngtonie.

SKŁADAJĄCE OFIARY W KONSTYTUCJI NA SIĘROTY WIELEŚKIE

NIEMCY NIE PRZERWĄ PRACY W FABRYKACH GÓRNOŚLĄSKICH

Kopalnie węgla na polskim Śląsku będą doprowadzone do największej wydajności

BERLIN, 31 października. — Fabryki położone na polskim Górnym Śląsku w okolicach Królewskiej Huty i Laura Huty a będąc własnością fabrykantów niemieckich, będą nadal utrzymywane w ruchu, mimo że zostały oddane Polsce. Urzędnicy górnośląskich kopalni i fabryk żelaznych oświadczają, że wyrok Ligi Narodów wcale nie będzie przeszkodą w prowadzeniu pracy i wytwórczości w tych kopalniach i fabrykach.

„My górnośląscy” — powiedział dr. Hilger, generały dyrektor kompanji Laura Huta — „nie stracimy naszego ducha, ale będziemy pracowali dalej jak tylko będziemy mogli. Zarządy wszystkich fabryk i kopalni poczynili ku temu odpowiednie plany.”

NARODOWY KOŚCIOŁ CZESKI ZOSTAŁ UZNANY PRZEZ RZĄD CZESKI

KONSTYTUCJA CZESKO-NARODOWEGO KOŚCIOŁA ZOSTAŁA PRZEZ RZĄD ZATWIERDZONA

Narodowy kościół czeski nie uznaje papieża, znosi bezżenstwo księży i wprowadza język czeski do obrzędów religijnych

Kościół czesko narodowy zorganizowany w Czechach przez kilkadziesiąt patriotycznych księży czeskich, został uznany przez rząd czeski na prawną organizację religijną, w Czechach, mając swobodę wyznania i prawo opieki nad duszami swoich wyznawców. Konstytucja nowego kościoła czeskiego została zatwierdzona przez rząd republiki.

Narodowy kościół czeski został podzielony na 3 decesje. Utworzone zostało seminarium. Zwrócono z pamięcią, zniesiono celibat i wprowadzono język czeski do wszystkich obrzędów religijnych.

Do nowego kościoła należy około 500,000 wyznawców. — Do nowo powstałego seminarium wstępują przeważnie nauczyciele szkół ludowych i dotychczasowi urzędnicy państwowi. — Wiele z tych kandydatów zostało już wyświęconych na księży przez serbskiego arcybiskupa Dositeja. — Dla nowego kościoła czeskiego wybrano trzech biskupów narodowych, 14-ty zostają wyświęceni przez biskupów serbskich.

KRÓL SERBSKI ALEKSANDER WRACA DO OJCZYZNY

Przed wyjazdem z Paryża król ledwo uniknął nowego zamachu anarchistów

PARYŻ, 31 października. — Król zjednoczonego królestwa serbów, chorwatów i słowenów, który przez dwa miesiące wahał się z przyjęciem korony królewskiej wyjechał dzisiaj do stolicy swojego królestwa.

Wyjazd króla Aleksandra trzymanego na jasknistej tajemnicy tak że ministerjum spraw zagranicznych o przyjęciu króla było zawiadomione na kilka minut przed wyruszeniem pociągu. Mimo ostrożności wiadomość o wyjeździe króla przedostała się do wiadomości spiskowców, którzy w chwili wyjazdu chcieli wykonać na króla nowy zamach, czemu jednak na czas przeszkodziła policja, aresztując dwóch apokryficznych znanych policyjny jako niebezpieczni anarchiści słowiańscy.

ZAGINIONA STASIA OSTROWSKA ODNALEZIONA

New Brunswick, N. J., 31 października. — Nadawca tutaj wiadomości, że zaginiona od wtorku 6-letnia Stasia Ostrowska, została odnaleziona zdrowa w miejscowości Dunham, położonej 6 mil od Brunswick, a tylko trzy mile od domu swojego ojca.

W REPUBLICIE PARAGWAJU WYBUCHŁA REWOLUCJA

Bueno Aires, 31 października. — Wiadomość nadawana z Assuncion, stolicy Paragwaju do piśmie La Nacion, donosi, że w republice Paragwaju wybuchła rewolucja przeciw rządowi prezydenta Gondra. Rewolucja podnieśli zwolennicy dawnego prezydenta i policyj w stolicy. Mimo zażrzeń w stolicy, w reszcie kraju panuje spokój.

